Anul II. No. 216 | Taxa plătită în numerar, conf. ord. Dir. Com. P. T. T. No. 49844 din 1939. | Inscris la tribunal sub No. 80/1939 | Joi 26 Septemvrie 1940

DACIA

2 Lei

Redacţia şi administraţia: Timişoara I. Str. Lonovici No. 2
Telefon: Redacţia şi administraţia 12-66, Tipografia 14-69

Ziarul de afirmare românească al Ţinutului Timiş

Abonamente: Anual 500 lei, pe 6 luni 300 lei. Pentru ţărani, preoţi şi învăţători 300 lei. Pentru întreprinderi 2000 lei

Apare sub egida „Astrei Bănăţene"

Procesul lui Corneliu Zelea Codreanu
a început să fie revizuit

MINISTERUL DE JUSTIŢIE COMUNICĂ: COMISIUNEA PENTRU REVIZUIREA PROCESELOR POLITICE ŞI SANCŢIONAREA MAGISTRAŢILOR VINOVAŢI DE PE LÂNGĂ PREŞEDINŢIA CONSILIULUI DE MINIŞTRI ŞI MINISTERUL JUSTIŢIEI CERCETEAZĂ PROCESUL LUI CORNELIU ZELEA CODREANU.

Toţi cari au comis crime
cu prilejul acţiunilor politice vor fi trimişi în judecată

Decret-Lege pentru instituirea de comisiuni de cercetare şi trimitere în judecată a celor ce au comis crime şi delicte cu prilejul reprimării acţiunilor politice.

Art. 1. — Se vor cerceta şi trimite în judecată de către o comisiune specială, toţi autorii morali şi materiali ai crimelor şi delictelor săvârşite sau încercate cu prilejul reprimării acţiunilor politice ce au avut loc cu începere dela 1 Ianuarie 1933.

Dacă în cauză a intervenit o hotărîre judecătorească definitivă, comisiunea va putea dispune revizuirea ei.

Art. 2. — Comisiunea va avea dreptul să dispună arestarea celor învinuiţi.

Art. 3. — Comisiunea de cercetare şi trimitere în judecată se compune din trei membri ai Înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie. Preşedintele şi membrii comisiunilor vor fi desemnaţi de primul preşedinte al Înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie şi numiţi de ministrul de justiţie.

115.000 soldaţi şi 1900 ofiţeri au fost demobilizaţi până în prezent
Comunicat

Marele Stat Major a fost autorizat să lase la vatră pentru muncile agricole o parte din personal şi rechiziţii în proporţie de 25—40 la sută din efectivul concentrat.

Oameni vor fi trimişi în concediu în serii de câte 30 de zile, iar rechiziţiile vor fi înapoiate proprietarilor.

Operaţiunea a început la 16 Septembrie 1940 şi este în curs de executare.

Până la 20 Septembrie 1940 s'au lăsat la vatră:

Ofiţeri de rezervă 1900, subofiţeri de rezervă 500, trupă dela vatră 115.000, cai de rechiziţie 19.000, căruţe diferite 4500, autovehicule diferite 150, motociclete 16, biciclete 130.

Pentru alegerea oamenilor lăsaţi la vatră s'a ţinut seamă în primul rând de următoarele categorii de concentraţi:

Cei care au fost concentraţi de mai mult timp, cei mai vârstnici şi cei cu greutăţi familiare, agricultorii şi tăietorii de lemne calificaţi dela păduri, muncitorii de la oraşe.

Pentru anumite formaţiuni, la care nu s'a putut reduce efectivele s'a luat măsura ca personalul să fie înlocuit şi trimis în concediu.

Flota Statelor Unite e gata pentru orice eventualitate
Avertismentul flotei japoneze

Tokio, 25 (Rador.) — DNB transmite: Ziarul „Kokumin Shimbun" declară că Japonia se va opune prin toate mijloacele ca Statele Unite să se fixeze la Singapore.

Anglia şi Statele Unite să ia seama. Menţinerea hegemoniei navale în partea de apus a Pacificului este mai vitală pentru Japonia.

Ziarul „Ohugay Shogyo Shimbun" scoate în relief că acţiunea Japoniei în Indochina implică posibilitatea de a exercita o presiune asupra Singaporelui, cărui însemnătate a şi scăzut şi va dispare cu desăvârşire.

Tokio, 25 (Rador.) — DNB transmite: ziarul „Yomiuri" şi „Shimbun" declară că a aflat din cercurile bine informate din Washington că flota din oceanul Pacific a Statelor Unite a părăsit Singapore, spre a fi gata pentru orice eventualitate, în cazul când „schimbări fundamentale s'ar petrece în Extremul Orient".

Deputaţii minoritari din Transilvania în parlamentul ungar

Budapesta, 25. — Miercuri va avea loc un consiliu de miniştri care se va ocupa de proectul de lege în legătură cu retrocedarea Transilvaniei de Nord.

Este vorba să se întocmească o listă de deputaţi transilvăneni care vor reprezenta Transilvania în parlamentul ungar. Vor avea reprezentanţi parlamentari atât minoritatea germană cât şi cea română.

Sfinţirea drapelului mişcării legionare din oraşul şi jud. Arad

Arad, 25. — În prezenţa unui mare număr de legionari şi simpatizanţi, s'a sfinţit drapelul şi noul sediu al mişcării legionare din oraşul şi judeţul nostru. Ceremonia s'a desfăşurat la sediu, în edificiul primăriei. Din partea preoţilor cari au servit a vorbit părintele Ilarion Felea, arătând înalta semnificaţie a jertfei legionare. După ceremonia sfinţirii, a avut loc o şedinţă a legionarilor.

Monumentul Regelui Ferdinand I va fi inaugurat la 1 Decembrie

Bucureşti, 25 (SIR.) — Inaugurarea monumentului Regelui Ferdinand I, opera sculptorului Mestrovici, a fost fixată definitiv pentru ziua de 1 Decembrie a. c., când se împlinesc 22 de ani dela unirea Ardealului şi dela intrarea triumfală a Regelui Ferdinand I în Bucureşti, în fruntea trupelor.

Dela Legaţiunea URSS din România

Bucureşti, 25 (SIR.) — Legaţiunea URSS în România, aduce la cunoştinţa celor interesaţi următoarele:

In virtutea decretului preşedinţiei Sovietului suprem al URSS, cu data de 7 Septembrie 1940 cu privire la ordinea dobândirii calităţi de cetăţean al URSS de către cetăţeni republicelor sovietice Lituania, Letonia şi Estonia cetăţenii republicelor susnumite cari se găsesc în România şi cari nu sunt lipsiţi de calitatea de cetăţean de către guvernele sovietice ale acestor republici, sunt obligaţi ca până la 1 Noembrie 1940, să se înregistreze ca cetăţeni sovietici la legaţia URSS în România (Bucureşti, Şoseaua Kiseleff 4), prezentându-se în persoană sau trimiţând prin poştă o declaraţie în această privinţă, anexând paşaportul naţional.

45,000.000 americani sub-alimentaţi

Newyork, 25 (Rador) — DNB: Comisia numită de preşedintele Roosevelt pentru a da indicii guvernului american, în toate chestiunile privind înarmarea, a constatat că o treime din poporul american, deci 45 milioane oameni sunt subalimentaţi. Această situaţie trebue însă remediată, fiindcă St. Unite posedă mari suprafeţe de teren de cultură şi o mare abundenţă de maşini.

TEATRUL NAȚIONAL ȘI OPERA DIN TIMIȘOARA

Deschiderea stagiunii. Despre repertor. De vorbă cu dl N. Dimitriu și Dna Viorica Poruțiu-Dimitriu

TIMIȘOARA, 25. — Intre românii care au pornit pe drumul pribegiei din mândrul nostru Ardeal robit, avem și actorii primei scene a teatrului și operei din Cluj. Ii vedem adesea îmmănunchiați în fața Teatrului Comunal. Se simt izolați și privirile lor trădează o tristețe adâncă.

Imbrățișăm cu toată căldura sufletului nostru pe acești merituoși reprezentanți ai artei românești ardelene. Aici, în Timișoara, au găsit înțelegerea deplină a noastră. Știm că poartă în inima lor adânca părere de rău, că vitregia unor socoteli nedrepte i-a alungat din centrul culturii românești ardelene, Clujul atâtor mândrii românești. Misionarismul lor îl continuă în Timișoara, unde prezența li tot atât de importantă.

Pentru a face cunoștiința publicului nostru cu protagoniștii operei și a teatrului național, încă înainte de începerea stagiunii, publicăm, pe rând convorbirile pe care le avem cu acești prețioși răspânditori de cultură românească.

CE NE SPUNE DL. NICOLAE DIMITRIU

„La Timișoara — spune d. Nicolae Dimitriu dela teatrul național, — trebuința unui mare teatru românesc este tot atât de imperioasă ca și la Cluj. In cercurile minoritare se păstrează o atitudine tacită și deci lipsită de entuziasmul cuvenit, ceeace este edificator pentru a ne da seama de importanța teatrului și a operei pentru afirmarea culturii naționale. Credem însă că vom găsi în cercurile românești sufletul entuziast care să susțină străduințele noastre. Nu ne îndoim nici o clipă că Timișoara, orașul unde pulzează atât de accentuat o vieață culturală românească se simte întărită prin prezența Operei și a teatrului. La Cluj am contrabalansat o activitate culturală străină de cea românească și care era mult mai pronunțată ca la Timișoara, instituind cu sprijinul tuturor românilor o vădită superioritate artistică românească. Aceleaș forte venite la Timișoara vor putea străluci din plin, dacă aici vor găsi înțelegerea românească, lucru de care, repetăm, nu ne îndoim o clipă.

REPERTORUL

Teatrul național și opera din Timișoara vor fi artă și educație, continuă să ne spună dl. Dimitriu.

Repertorul nostru va cuprinde toate operele dramatice, de autori români și străini, demne de a fi văzute de toată lumea cu egal beneficiu. Vom căuta să dăm lumii românesti de aici posibilitatea să se bucure de cunoasterea operelor din a căror continut umanitatea se hrăneste cu tot ce spiritele de elită ale ei au dăruit mai frumos.

Teatrul românesc clasic, în care virtuțile neamului sunt atât de viu conturate, vor cuprinde locul de frunte al repertoriului nostru.

Noi suntem convinși că toți cei ce învață carte ar trebui să fugă de plăcerile josnice procurate de piese ușoare, care n'au nici o afinitate cu nația, cu concepțiile și cu nizuințele noastre. Dacă tinerețea va ajunge să simtă plăcere dumnezească în jocuri de negri și să disprețuiască nobila învârtită ardeleană, dacă va continua să cânte oribile șansonete trecătoare și neînsemnate, nu va face altceva decât să creeze o nouă clasă ardeleană, necunoscută până acum, aceea a mahalagiilor ardeleni.

Iată de ce teatrul trebuie să fie o înaltă școală națională. El nu este al actorilor, el este al publicului.

Stagiunea care poate începe în decurs de două săptămâni va pune în scenă piesa „Ovidiu" de V. Alexandri, comemorându-se totodată ilustrul dramaturg român.

Durerea plecării dela Cluj

Doamna Viorica Poruțiu-Dimitriu, una din protagonistele scenei teatrului național ardelean, cu o vorbă de o încântătoare sonoritate ne mărturișește despre actor și sufletul său. „Artiștii sunt copii, sufletul lor nu îmbătrânește nici odată. Se spune că actrițele recunoscute a căror personalitate artistică s'a desăvârșit, sunt un — hai să-i spunem — impediment pentru afirmarea talentelor tinere. E un neadevăr. O mare actriță este tot odată o mare îndrumătoare. Ea nu-i geloasă pe succesul tinerelor debutante, ci se bucură de acest succes. Fără de această calitate și mai precis, conștiință profesională, o actriță nu poate depăși mediocritatea"...

Dar... acestor probleme care mă preocupă atât de intens, li se suprapune una singură; ea mă covârșește.

Am plecat din Clujul unde au rămas ai mei și unde odată cu ei toată amintirea vieții mele. Drumurile noastre deși ne apar ca un turneu, pentrucă nu putem renunța să credem în revenirea Ardealului la Patria-Mamă, totuș le simțim dureros de grele. Acolo la Cluj, am avut înfrigurarea întâiului succes, acolo am cheltuit o mare parte din frumusețea sufletului nostru dăruit total unei superioare arte românești. Sufletul afectiv al actorului nu poate uita locurile unde a avut cea dintâiu clipă a conștiinței sale de misionar al culturii românești."

•

M'am despărțit de acești doi mari reprezentanți ai scenei noastre cu o înduioșare și cu o bucurie.

Tristețea desrădăcinării lor dela vetre, e durerea ce nu se poate spune a fiecărui român. Am avut totuș bucuria de a-i putea cunoaște și a-i asculta vorbind. Această bucurie o trimit și cetitorilor noștri.

(gr. b.)

Vești din Sătmarul cedat

Incep nemulțumirile germanilor

Ziarul german „Sathmarer Schwabenpost" care apare în Carei, publică în numărul său din 27 Septembrie un semnificativ articol intitulat: „In numele cui o fac? Cui folosesc cu aceasta?"

Se arată în articol că în biserica germană dela Manten se oficia până acum (adică sub regimul românesc) în fiecare a 3-a Duminică din lună serviciu religios german, cu cântece în limba germană. De când Sătmarul s'a întors la Ungaria, slujbele germane au încetat.

La biserica din Maltingen s'au suprimat tradiționalele rugăciuni (5 „Tatăl Nostru" și 5 „Ave" și „Crezul") spuse la sfârșitul slujbei în limba germană — adică ele se spun ungureşte.

La Fieneu se ținea până acum alternativ slujbă și predică maghiară și germană la biserică. Dela știrea arbitrajului dela Viena preotul a anunțat că nu va mai vorbi decât ungureşte.

„Nu putem considera aceste schimbări decât ca tendințe de maghiarizare", spune ziarul german, care în pagina întâia mărturisește încă un loialism perfect față de statul ungar.

Reamintim cu acest prilej că recent numitul episcop catolic de Satu-mare Napholz, german de origine, nu va mai fi instalat. Desigur pentru ca să fie pe placul viitorului episcop maghiar depun atât zel maghiarizator preoții diecezei.

In orice caz se vede că Ungaria caută să eludeze dispozițiunile luate în Viena chiar și in ce priveste pe germanii ajunși sub dominația ei intolerantă.

Radio

MIERCURI, 25 SEPTEMBRIE:

RADIO-ROMANIA, RADIO-BUCUREȘTI ȘI POSTUL PE UNDĂ SCURTĂ 32,4 m. 6.45: Ora; ORA DIMINEȚII. RADIO-ROMANIA ȘI RADIO-BUCUREȘTI. 13: Ora; Jurnal cultural. 13.15: Ora; Taraful țărănesc „Maria Lătărețu". 13.35: Ora; Muzică modernă, Ghirag Sakâzlian (voce) și Quartetul de mandoline A. Gheorghiu. 14: Ora; Radio-jurnal (II). 14.20: Ora; Ansamblul „Kreuzer"; voce: Franz Thöner. 14.45: Ora; Radio-jurnal (III). 20: Ora; Radio-jurnal (IV). 20.15: Ora: D-na Valentina Crețoiu-Tassian și Șerban Tassian (voce) și Orchestra Radio, dirij. de Th. Rogalski: Muzică românească: Uvertură la „Olteanca" de Caudella; Brăiloiu a) La o tufă de stejar (voce: D-na Valentina Crețoiu-Tassian); b) Sârbă (voce: D-na Valentina Crțoiu-Tassian); Groza-baladă de Gh. Dima (voce: Șerban Tassian); Intermezzo de Enacovici; Ochii albaștrii de Caudella (voce: D-na Valentina Crețoiu-Tassian); Fluerașul de Gh. Ștefănescu (voce: D-na Valentina Crețoiu-Tassian); Sergentul de Chaudella (voce: Șerban Tassian); Bagatele de Scărlătescu. RADIO-ROMANIA, RADIO-BUCUREȘTI ȘI POSTUL PE UNDĂ SCURTĂ 32,4 m. 21: Ora; Radio-jurnal (V). Inștiințări. 21.15: Continuarea concertului Orchestrei Radio, dirij. de Th. Rogalski: Suită de balet de Gluck; Două dansuri norvegiene de Grieg; Gigă de G. Martacci; Dans slav de Dvorak; Dans spaniol de De Falla; Dans românesc de I. Bălan. 22: Ora; Radio-jurnal (VI); Sport. 22.20: Ora; Jurnal pentru străinătate în limbile: germană și italiană. 22.30: Ora; Muzică de cameră-Quartetul Theodorescu (Al. Theodorescu vioara I, I. Jelescu vioara II-a, Al. Rădulescu violă și I. Fotino violoncel): Quartet în sol minor de Debussy. 23: Ora; Marii cântăreți ai lumii (discuri).

JOI, 26 SEPTEMBRIE

RADIO ROMANIA, RADIO BUCUREȘTI ȘI POSTUL PE UNDĂ SCURTĂ 32.4 m. 13: Ora; Jurnal cultural. 13.15: Orchestra Radio, dirij. de Const. Bobescu: Muzică românească. 14: Radio-jurnal (II). 14.20: D-na Lia Constantinescu-Bottez (voce) și Orchestra Radio, dirij. de Constantin Bobescu. 14.45: Radio-jurnal (III). 20: Ora; Radio-jurnal (IV). 20.15: Cântece românești-voce: D-na Felicia Volănescu-Ionescu. 20.35: Recital de violoncel-George Jarosevici: Preludiu și Allegro de Willem Defesch; Largo de Vasile Jianu (I-a audiție); Două piese de Jaroslav Ridky (I-a audiție): a) Alla Marcia; b) Scherzino; Două piese de Granados: a) Intermezzo din „Goyescas"; b) Dans spaniol. RADIO ROMANIA, RADIO BUCUREȘTI ȘI POSTUL PE UNDĂ SCURTĂ 32.4. 21: Radio-jurnal (V). Inștiințări. 21.15: Portrete de compozitori: Lulli, Rameau, Couperin. 22: Radio-jurnal (VI); Sport. 22.20: Jurnal pentru străinătate în limbile: germană și italiană. 22.30: Muzică simfonică (discuri): Simfonia 5-a „Lumea Nouă" de Dvorak (Orch. simf. din Filadelfia, dirij. de Stokowski). 23.15: Mici piese simfonice (discuri): Gigă și Badinerie de Corelli (Orch. de cameră a Filarmonicei din Berlin, dirij. de Hans von Benda); Contraste de Elgar (Orch. filarm. din Londra, dirij. de autor); Frișcă, de Richard Strauss (Orchestra filarm. din Berlin, dirij. de Alois Melichar). 23.30: Jurnal pentru străinătate în limbile: franceză și engleză.

Decretul-lege pentru controlul averii foştilor demnitari ai Statului în ultimii zece ani

Averile dobândite pe căi ilicite vor fi trecute în patrimoniul Statului

D. general Ion Antonescu, Conducătorul Statului Român şi Preşedinte al Consiliului de Miniştri a semnat următorul Decret-Lege:

ART. 1. — Toţi demnitarii Statului cari au ocupat în ultimii zece ani demnitatea de prim ministru, ministru secretar de stat, subsecretar de stat, secretar general de minister, prefect de poliţie a Capitalei, director general de minister, primar al Capitalei, director general de regii publice sau alte instituţiuni publice, şef al Marelui Stat Major, guvernator al Băncii Naţionale a României, comandant al Străjii Ţării şi rezident regal, sunt obligaţi să facă o declaraţie a averii lor care va prevede:

a) Starea patrimonială din momentul numirii în funcţiune, atât cea personală, cât şi cea a familiei înţelegându-se prin familie soţia părinţii, copiii, fraţii şi surorile.

b) Starea patrimonială din momentul eşirii din funcţiune, atât cea personală cât şi a familiei.

d) Explicaţiuni asupra provenienţei averii şi asupra înstrăinărilor. In caz când demnitarii sus arătaţi au ocupat asemenea funcţii şi mai înainte de 7 Septembrie 1930 vor arăta în declaraţiunile lor şi starea patrimonială din momentul numirii lor în funcţiune, înainte de 7 Septembrie 1930.

In caz când demnitarii sus arătaţi sunt încetaţi din viaţă, declaraţiunea de avere se va face de succesorii lor. Pentru membrii familiei declaraţia se va face de aceştia dacă nu se face de demnitar.

ART. 2. — Aceste declaraţiuni se vor face în termen de 30 de zile dela data publicării acestui decret.

Declaraţiunile însoţite cu actele justificative, în copii se vor depune la secretariatul comisiunii de control a averii demnitarilor, sub luare de dovadă.

Această comisiune este compusă din cinci membri ai Inaltei Curţi de Casaţie având ca secretar un consilier de Curte de Apel.

In caz de necesitate, comisiunea se va putea completa cu încă cinci membri ai Inaltei Curţi de Casaţie.

Pe lângă Comisiune vor fi delegaţi, după necesitate, mai mulţi judecători de tribunal sau de ocol, funcţionari judecătoreşti sau contabili, funcţionari publici, care vor depune jurământul înaintea preşedintelui comisiunii, după formula prescrisă pentru membrii comisiunii.

ART. 3. — Preşedintele comisiunii va repartiza afacerile între membri.

Membrul delegat va face cercetările, putând să ia declaraţiile demnitarilor: să asculte martorii, conform art. 196 din procedura civilă: să facă descinderi şi orice investigaţiuni conform dreptului comun.

Organele administrative şi judiciare sunt obligate să dea concurs, la cerere, membrului delegat pentru aducerea la îndeplinire a acestor însărcinări.

După terminarea cercetărilor, membrul delegat va face un raport scris asupra afacerii, iar comisiunea de control în complet de minimum trei membri, va statua printr'o ordonanţă trimiterea în judecată sau de clasare semnată de complet, fără arătarea minorităţii, în caz de ar fi.

ART 4. — Se va considera ca nejustificată şi deci dobândită în mod ilicit:

a) Orice avere a cărei formaţiune sau sporire nu se justifică cu mijloace băneşti normale şi licite ale celui supus cercetării.

b) Sumele încasate pe nedrept, sumele sub orice denumire, a căror plată, nefiind prevăzută de lege sau nefiind trecute în buget privitor la funcţiunea demnitarului, sunt disproporţionate faţă de serviciul prestat, precum şi sumele peste trebuinţele serviciului.

c) Intreaga avere a aceluia care nu face declaraţia prevăzută la art. 1, sau care face declaraţia cu rea credinţă disimulând în totul sau în parte patrimoniul său prin omisiune sau arătări mincinoase.

ART. 5. — Dela data de 7 Septembrie 1940 averea cercetată este lovită de indisponibilitate, fără îndeplinirea vreunei formalităţi de inscripţiune sau sechestru.

Instrăinările ce eventual s'ar face sunt pe riscul dobânditorilor.

Venitul bunurilor lovite de indisponibilitate, rămân la dispoziţia celui a cărui avere este supusă cercetării.

ART. 6. — Deţinătorii sub orice titlu ai acţiunilor, obligaţiunilor, sumelor de bani şi orice drepturi de creanţă, proprietate directă sau indirectă a demnitarilor sus arătaţi, sunt obligaţi ca în termen de 30 zile dela data publicării în Monitorul Oficial a prezentului Decret-Lege să le declare în scris comisiei de control, sub sancţiunea unei amende civile egală cu valoarea acţiunilor, obligaţiunilor, sumelor de bani şi a drepturilor de creanţă, în caz că nu sunt declarate nici de demnitari.

Această amendă va fi aplicată de comisia de judecată, prevăzută de art. 7 sesizată prin ordonanţa comisiunii de control.

ART. 7. — Se institue o comisiune de judecată, compusă din primul preşedinte al Inaltei Curţi de Casaţie şi din preşedinţii de secţie, care va fi sesizată prin ordonanţa de trimitere în judecată a demnitarului cercetat, pentru aplicarea sancţiunilor.

In caz de lipsă, primul preşedinte va fi înlocuit de preşedintele de secţie, cel mai vechiu în grad, iar preşedintele de secţie, lipsă, va fi înlocuit printr'un consilier desemnat de primul preşedinte.

Inaintea comisiunii, demnitarul citat, va putea apărea personal sau prin avocat.

Comisiunea va judeca în complet după probele administrate înaintea comisiunii de control, nemai putând admite alte probatorii.

ART. 8. — Averea nejustificată trece în întregime în patrimoniul statului, prin însuşi efectul deciziei comisiunii de judecată. In caz de înstrăinare, statul are privilegiul pentru creanţa sa asupra întregei averi mobile şi imobile a membrilor din familie, dacă se constată că averea lor a fost achiziţionată cu fondurile dobândite ilicit de demnitar.

Creanţa statului se va realiza în conformitate cu legea pentru urmărirea veniturilor publice.

ART. 9. — Ordonanţele comisiunii de control şi hotărîrile comisiunii de judecată sunt definitive şi nu se pot ataca pe nici o cale ordinară sau extraordinară şi nici pe calea contenciosului administrativ.

Telegrame interne

Uniunea barourilor din România a hotărît să atace cu recurs, decizia baroului Ilfov, prin care sa recunoscut dreptul de profesare celor 181 avocaţi evrei constataţi că intră în categoria 2-a.

*

Ministerul cultelor a primit demisia d-lui George Georgescu, directorul Operei Române din Bucureşti.

*

Comunicat. — Ministerul afacerilor interne comunică: D. Alexandru Ghica, director general al poliţiilor a făcut următoarea mişcare în personalul superior al Direcţiei generale a poliţiei: D. Măcelaru Ovidiu, inspector de poliţie cl. I a fost delegat a îndeplini funcţiunea de sub-director general. D-nii dr. Eugen Bianu, sub-director general şi Georman Raliu, director cl. I. au fost puşi la dispoziţia ministerului afacerilor interne.

*

Sindicatul ziariştilor din Bucureşti a hotărît în şedinţa de eri seară, excluderea tuturor membrilor săi de origine etnică iudaică. Incepând de Miercuri 25 Septembrie, până la 5 Octombrie 1940, membrii Sindicatului ziariştilor sunt rugaţi să depună sau să prezinte la sediul Sindicatului ziariştilor din Bucureşti actele doveditoare ale originei lor etnice.

*

Legea nr. 71 din 7 Aprilie 1936 publicată în Monitorul Oficial nr. 83 din 8 Aprilie 1936 pentru interzicerea jocurilor de noroc pe bani este şi rămâne în vigoare.

Toate jocurile de noroc pe bani, de orice natură şi sub orice formă sau denumire, în care hazardul joacă principalul rol, cum şi cele mecanice în orice localuri publice, pieţe, bâlciuri etc. sunt interzise, exceptându-se Loteria de Stat şi pariurile dela cursele de cai.

Contravenienţii de orice fel se vor pedepsi cu închisoare dela 6 luni la un an şi cu amendă dela 50.000—500.000 lei.

Jurnalul Consiliului de Miniştri cu nr. 1728 din 5 Iulie 1937 publicat în Monitorul Oficial nr. 155 din 9 Iulie 1937, precum şi orice alte dispoziţiuni luate de orice altă autoritate, contrarii dispoziţiunilor legei din 8 Aprilie 1936 sunt şi rămân anulate.

Comercianţii care refuză vânzarea zahărului vor fi aspru sancţionaţi

Bucureşti, 25 (Sir). — Ministerul Economiei Naţionale primind plângeri din partea publicului consumator, că negustorii refuză vânzarea zahărului, anunţă pe această cale că orice constatare ce se va face de organele sale pentru refuz de vânzare, stocare sau dosire, va atrage aspre pedepse asupra comerciantului vinovat.

Cuvântarea Regelui Angliei rostită Luni seara la Radio-Londra

„Să avem încredere în Dumnezeu şi în spiritul de neînvins al popoarelor britanice"

Londra, 25 (Rador) — Intr'o cuvântare rostită la radio Luni seara, regele George a spus între altele:

Din Septembrie 1939, multe s'au întâmplat. Mari naţiuni s'au prăbuşit. Bătălia care, în acea vreme, era atât de îndepărtată încât deabia îi puteam auzi bubuiturile, se află acum la porţile noastre.

Armate de invazie sunt îngrămădite de cealaltă parte a Mânecii, numai la 20 mile de coastele noastre.

Flotile aeriene ale inamicului atacă zi şi noapte, oraşele noastre.

Ne aflăm pe linia frontului, întru apărarea acelor libertăţi şi tradiţii pe care le-am moştenit.

In clipa în care ne încordăm pentru bătălie, sunt multe lucruri care ne încurajează. Avem cu noi curajoasele contingente ale forţelor aliatilor noştri. In spatele nostru avem bunăvoinţa tuturor celor care iubesc libertatea. Amicii noştri din America ne-au dovedit aceasta în diferite feluri. Şi în deosebi prin uşurarea suferinţelor provocate de acest război. Naţiunile cari alcătuesc imperiul britanic fac din lupta patriei mumei o luptă a întregei familii.

In această luptă pentru Marea Britanie, Londra, puternica capitală a imperiului se află în inima ei. Şi alte oraşe ale noastre sunt supuse înverşunatelor atacuri ale inamicului. Vă vorbesc acum din palatul Buckingham, care poartă cicatrici.

Regina şi cu mine suntem din toată inima lângă cei care au suferit depe urma grelelor bombardamente.

Curajul lor şi credinţa lor în cauza ţării şi în victoria finală sunt pentru toţi ceilalţi un imbold de perseverenţă. Suveranul a ţinut apoi să mulţumească devotamentului arătat de membrii corpului de apărare pasivă, de pompieri ca şi de alte formaţiuni de salvare. El a mai exprimat recunoştinţa sa forţelor armate britanice, poliţiei, marinei de războiu, marinei comerciale, corpului metropolitan şi aviaţiei miltarie.

Nu mai puţină cinste, a continuat regele George, se datoreşte celor care noapte după noapte îndură fără să se plângă bombardamentele, cu toate primejdiile lor. Pentru aceasta am hotărît să creez o nouă distincţie pentru bărbaţii şi femeile din toate categoriile civile. Am dat numele meu acestor noui decoraţiuni, care se va numi „Crucea George" clasându-se imediat după „Crucea Victoriei". Am creat şi „Medalia George", care va fi decernată întro măsură mult mai mare.

Şi suveranul a încheiat:

Pot fi date lovituri succesive zidurilor Londrei, dar spiritul londonezului rămâne ferm şi fără teamă. Ca şi la Londra, pretutindeni în Marea Britanie clădirile pline de frumuseţi artistice şi de interes istoric pot fi atacate, şi locuinţe mai umile, dar nu mai puţin scumpe, pot fi distruse. Va exista însă totdeauna o Anglie care se va ţine dârză în faţa lumii, ca simbol şi citadelă a libertăţii şi ca leagănul nostru cel mai scump.

Trăim zile îngrozitoare şi poate ca viitorul să fie şi mai îngrozitor. O iarnă grea şi întunecată e pe punctul de a-şi face apariţia. Să fim curagioşi. După iarnă va veni primăvara.

După actualele noastre încercări, va veni de bună seamă victoria.

Să avem deci încredere în Dumnezeu şi în spiritul de neînvins al popoarelor britanice.

Pentru judecata opiniei publice

Prefaţă la planul general de organizare a armatei

Continuăm publicarea scrisorii trimisă de d. general Ion Antonescu, foştilor conducători ai Statului:

Servituţile Armatei

Jandarmii, grănicerii, ordonanţele, minoritarii, detaşaţii.

Pentru a se vedea starea pe care a creiat-o fiecare în parte şi toate la un loc, această problemă, să procedăm pe rând cu analiza lor.

Jandarmii şi grănicerii.

Absorb respectiv 45.000 şi 32.000 de oameni, ceiace la un loc face 1/3 din totalul efectivelor militare pe care le avem în perioada maximală — 4½ luni pe an — şi ½ din efectivul total în perioada minimală — 7½ luni.—

Iată şi situaţia sub raportul cifrelor.

Prezentată şi văzută chestiunea numai prin această prismă a cifrelor şi a proporţiilor, nu pare importantă.

Realitatea este însă cu totul alta. Ea are o repercusiune dezastroasă asupra armatei in timp de pace şi va avea una şi mai dezastruoasă la război.

Intr'adevăr examinând, pe toate laturile chestiunea, constatăm:

— In primul rând: în timp ce jandarmii şi grănicerii cari sunt trupe de poliţie administrtativă şi vamală încadrează aproximativ 20 regimente, cu 77.000 oameni în perioada maximală — 4½ luni pe an — armata reală aceea care serveşte la pregătirea naţiunii pentru război, încadrează în aceiaşi perioadă 190 regimente cu 130.000 oameni.

Aceasta înseamnează că, pe când primii au aproximativ 4000 oameni de regiment, armata are majoritatea regimentelor cu 500 oameni, o mică parte cu 600 oameni şi o parte şi mai mică (trupele depe frontieră) cu 1600.

Cine este de meserie ştie ce înseamnă acest fapt asupra posibilităţilor pregătirei de război a unităţilor respective.

Şi dacă cel puţin am fi în această situatie tot anul dar, situaţia este mult mai gravă în perioada minimală — 7½ luni pe an — fiindcă în timp ce în această perioadă, jandarmii şi grănicerii păstrează aproximativ un efectiv de 50—60.000 oameni, din care 20 mii sunt ordonanțe, iar restul sunt absorbiţi la birocraţie şi de serviciile corpurilor.

Se poate uşor închipui care este şi aspectul şi valoarea acestei armate în această perioadă în care 30.000 de cai mănâncă degeaba, şi 12.000 ofiţeri si tot pe atâţia subofiţeri nu fac altceva decât şcoli teoretice, vin aproape degeaba la cazarmă, unde se sbat cu dificultăţile ce care le creiază lipsa de oameni şi din lipsă de ocupaţie se exasperează, clevetesc şi se demoralizează.

Pentru a concretiza şi mai bine monstruozitatea situaţiei, subliniez că în această perioadă pe când, pe deoparte grănicerii au pentru 8 regimente 26.000 oameni, sunt corpuri de armată cari au pentru toate regimentele şi toate serviciile de sub ordinele lor — 18 regimente şi 7—8 servicii aproximativ — numai 6000 oameni în total, din care 4000 sunt absorbiţi de servicii. In timpul când corpurile noastre de armată se găsesc în această deplorabilă situaţie, ungurii şi ruşii au maximum de efectiv în cazărmi, ceiace constitue pentru ei o mare, permanentă şi uşor oferită şansă de a ne surprinde, printr'un atac bruscat, total desarmaţi, în perioadele minimale.

Am văzut acest pericol.

Ar văzut că la acest pericol ţara este expusă 7½ luni în fiecare an.

— In al doilea rând, în timp ce situaţia se prezintă sub raportul efectivelor aşa după cum am arătat-o, în acelaşi timp greutatile insuportabile ale birocraţiei apasă invers proporţional asupra acestor două categorii de corpuri ale aceleiaşi armate. Grănicerii şi jandarmii privilegiaţi pe deoparte şi tot restul, imensul rest al armatei, de altă parte.

Intr'adevăr, pe când la armata de uscat serviciile, în afară de ordonanţe, absorb 22.000 oameni, ceeace reprezintă 14 la sută în perioada maximală, găsim o proporţie de 22 la sută la grăniceri şi 3 la sută la jandarmi.

Dacă la această stare de fapt se mai adaugă şi aceia care este riguros exactă, că jandarmii şi grănicerii nu au aproape deloc neştiutori de carte şi minoritari, se poate deduce nu numai nedreptatea de tratament dar şi consecinţele pe care le-au creiat soluţionarea dată unor probleme atât de importante de stat, soluţionare care să fie făcută în cadrul ansamblului de către organul superior răspunzător de organizarea întregei apărări a statului, a fost făcută deasupra lui, de persoane care au dovedit foarte curând că au fost nepricepute şi de rea credinţă.

Mă refer la comandanţii jandarmilor şi grănicerilor, cari au vrut să-şi umfle personalitatea şi poziţia lor în stat, mărind efectivele şi importanţa unităţilor ce comandau încredinţând pe Rege că nu se poate sprijini decât pe aceste corpuri speciale.

In al treilea rând: jandarmii şi grănicerii având legi speciale — obţinute uneori cu tot avizul contrar al Marelui Stat Major şi de alte ori cu ignorarea lui totală — au ieşit, sub raportul administrativ, total de sub controlul legal al autorităţii militare iar, sub raportul tactic, sunt în afară de orice direcţie şi de orice control serios.

Cum oamenii care trăesc, în timpul serviciului activ, prin jandarmi şi grăniceri, sunt destinaţi a intra la mobilizare în compunerea armatei şi cum faţă de cele 15 contingente mobilizabile ei reprezintă 300—400.000 oameni, nu este nevoie, nici în această privinţă, să fie cineva specialist pentru ca să-şi dea seama că viitorul generalisim va purta ponosul înfrângerii, va merge la război cu oameni cu a căror bună pregătire de război nu s'a ocupat, însă de care va fi făcut cu siguranţă responsabil.

Din această cauză, conducerea operaţiunilor va avea de suferit dela început consecinţele şi se va pune timp îndelungat până să adune, în unităţi noi, elementele de grăniceri care au fost răspândite pe fronturi vaste şi care au luptat cum au putut, fără o conducere unică şi în desacord cu acţiunea trupelor de acoperire ale armatei.

Aceasta fiind situaţia, văzând inconvenientele si cunoscând consecinţele ei găsim că nu este altă soluţie de recomandat decât „la loc mişcarea".

In loc de 3 armate, care au astăzi trei conduceri diferite, să formăm o singură conducere.

In cadrul acestei armate unice, fiecare element să-şi aibă, păstrând proporţiile, rostul şi rolul său.

Aplicând acest elementar principiu, putea reduce, fără nici un risc — din contră îmbunătăţind situaţia şi posibilităţile tuturor — la un sfert efectivul grănicerilor şi la cel mult de jumătate, acela al jandarmilor.

Lupta între francezi şi japonezi la frontiera Indochinei

Haifong, 25 (Rador.) — Reuter anunţă, că luptele intre japonezi şi francezi la frontiera Indochinei au reînceput Luni după amiază şi au continuat in cursul nopţii.

Japonezii au atacat sprijiniţi de aviaţie. Din izvor francez se anunţă că două avioane japoneze au fost doborâte.

In cercurile autorizate franceze din Haifong se declară că japonezii au violat acordul semnat, Duminecă încercând să pătrundă în Indochina venind dinspre China, deşi acordul prevedea că nici un soldat din armata japoneză aflat în sudul Chinei nu va pătrunde în Indochina, până ce nu va fi intervenit un acord subsidiar.

Manevrele propagandei engleze

Berlin, 25 (Rador). — Postul de radio britanic a anunţat Luni că în ziua de 17 Septembrie un vapor, pe bordul căruia se aflau copii ce se refugiau în Canada, a fost torpilat de un submarin german. Această procedare determină presa germană să constate paralelismul ce există între această manevră de propagandă şi cazul vaporului „Athenia", când englezii încercaseră deasemeni să câştige simpatia omenirii.

„Berliner Börsen-Zeitung" scrie: Potentaţii plutocratici din Anglia nu neglijează nici un mijloc pentru a atrage poporul american către scopurile lor. Or, deşi ei cred că şi de data aceasta au procedat în mod abil, nu vor avea nici un succes, deoarece oamenii care judecă îşi dau seama că nu este vorba de cât de o ştire neadevărată, aşa cum s'a mai întâmplat şi în trecut. Cum se explică faptul, scrie ziarul, că Londra lansează această ştire cu o întârziere de şase zile, arătându-se că vaporul va fi torpilat fără avertisment. Se ştie că toate cargoboturile britanice sunt înarmate şi că deci, nici un submarin german nu poate să se expună pericolului de a fi atacat şi distrus, chiar în momentul în care el ar da avertismentul. Germania a dat astfel des avertismente. Apele din jurul Angliei au fost declarate zonă interzisă pentru navigaţie. Orice vapor, care încearcă să treacă prin această zonă şi să se alăture unui convoiu, trebue să se aştepte sa fie scufundat. Acest lucru îl ştie prea bine Londra. Dar, de aeea este cu atât mai condamnabilă uşurinţa cu care cei din Londra riscă vieţile copiilor englezi. In continuare, ziarul declară că este foarte semnificativ că Londra nu arată numele acestui vapor misterios, deşi ei precizează în mod categoric că torpilarea a fost făcută de un submarin german, afirmaţie care nu este sprijinită de nici o dovadă. Data exploziei, arătată de Londra, pare mai degrabă să confirme că ar fi vorba de un accident sau de o ciocnire cu o mină.

Ziarul subliniază apoi, că pasagerii vaporului erau numai în parte copii şi că printre pasageri se mai aflau multe personalităţi politice de primul rang. Abstracţie făcându-se de aceste împrejurări mai mult decât suspecte, se poate constata că Anglia se înşală atunci când ea crede că poate să combată contra blocada germană prin însoţirea vapoarelor înarmate, transportând material de războiu, de o „escortă de protecţie" formată din copii. Date fiind procedeurile britanice care nu ţin seamă de dreptul ginţilor şi de principiile elementare de umanitate, în ducerea războiului naval şi aerian, Anglia nu poate să pretindă un alt tratament.

In sensul celor de mai sus, se pronunţă majoritatea presei germane.

COMUNICATE

German

Berlin, 25 (Rador). — Inaltul comandament al forţelor armate germane comunică: In cursul unor sboruri de recunoaştere armată pe deasupra Angliei de sud, aviaţia germană a bombardat şi eri obiectivele cu caracter militar.

Violente lupte aeriene s'au desfăşurat cu acest prilej, avioanele germane fiind pretutindeni biruitoare.

Peste noapte formaţiuni de avioane de luptă au continuat atacurile asupra Londrei şi asupra obiectivelor importante din punct de vedere militar, aflate în capitala britanică. In Millwall şi în India Doks în apropiere de Hydepark şi în alte locuri, au putut fi observate incendii violente. Şi la Liverpool au fost provocate mari incendii.

Ca represalii pentru bombardarea de către englezi a oraşului universitar Heidelberg, care nu are nici o instalaţie militară, aviaţia germană a bombardat Cambridge.

Câteva porturi inamice au fost din nou minate.

In noaptea de 23 spre 24 Septembrie, avioane britanice au atacat câteva localităţi din Germania de nord, cum şi capitala Reichului, care era obiectivul principal. Bombele aruncate de englezi au pricinuit stricăciuni la case de locuit situate în împrejurimile Berlinului şi în cartierele de locuinţe ale capitalei Reichului. Au fost mai mulţi morţi în rândurile populaţiei civile. Nici la Berlin, nici în alte localităţi, englezii nu au atins şi nu au ţintit obiective militare.

Inamicul a pierdut eri 24 avioane într'o luptă aeriană, iar alt avion a fost doborît de artileria antiaeriană. Lipsesc şase avioane germane.

Italian

Roma, 25 (Rador). — Marele cartier general al forţelor armate italiene transmite de undeva din Italia, următorul comunicat oficial No. 109:

In Africa de Nord, tabăra fortificată dela Marsa Matruh a fost din nou bombardată cu succes.

Incursiunile aeriene inamice la Tobruk şi Bardia nu au cauzat victime, iar pagubele au fost limitate.

In Africa Orientală, patrulele noastre de cercetaşi întâlnind grupuri inamice în împrejurimile localităţilor. **Todignac** şi **Liuan** (lacul Rudolph), le-a obligat să se retragă. Una din formaţiunile noastre aeriene a bombardat aerodromul dela Port Sudan, variind grav avioane inamice. O formaţiune aeriană a bombardat aerodromul dela Aden.

Inamicul a bombardat din nou localităţile Gura, Adiugri, Sciascia-Manna şi Diredawa. Răniţi nu au fost, iar stricăciunile sunt uşoare.

D. prefect prof. Ilie Ghenadie în mijlocul refugiaților din Dobrogea

Timișoara, 25. — Am relatat la timp că în localitate au sosit două grupuri de coloniști refugiați din Cadrilaterul pe care a trebuit să-l cedăm Bulgariei. Acești refugiați, 66 de familii cu un total de 181 suflete, veniți cu întreg bagajul și inventarul agricol, neputând fi plasați imediat în locuri stabile, au rămas deocamdată la Timișoara.

Autoritățile locale, prefectura și Camera de agricultură, au făcut tot ce le-a stat în putință pentru a veni în ajutorul acestor nefericiți.

Intâiu au fost plasați în niște barăci militare ca să nu rămână sub cerul liber. Deasemeni li s'au dat adăposturi și pentru vite.

S'au făcut apoi intervenții la București ca să hotărască de soarta lor. D. Pavel Petru, președintele Camerei de agricultură, a fost personal la d. ministru Petre Nemoianu, care și-a exprimat dorința ca, pentru acești coloniști de două ori refugiați, să se construiască un sat nou în județul Dolj, unde sunt disponibile 7000 jugăre pământ expropiat dela proprietarii evrei.

Aceasta ar fi una din cele mai bune soluții, deoarece, după câte ni se spune, nu toți refugiații din Cadrilater vor putea fi așezați în județele Constanța și Tulcea. Aceasta pentrucă numărul refugiaților din Cadrilater este de 83.000 de suflete, pe când al bulgarilor din județele Constanța și Tulcea cari urmează a pleca în Bulgaria, este cu mult mai mic. Firește convenția încheiată cu Bulgaria prevede că, în cazul când numărul românilor ce ne vin din Bulgaria este mai mare decât al bulgarilor ce părăsesc România, noi putem expulza din țară diferența de bulgari. Dar aceasta o putem face numai în decurs de un an.

In legătură cu soluția oferită de d. ministru Petre Nemoianu, se așteaptă sosirea la Timișoara a unui director general dela Oficiul Național al Colonizării.

Deci până în prezent nu se știe nimic cu precizie ce se va întâmpla cu cei 181 de refugiați din Cadrilater. Ei rămân în așteptare și nesiguranță. Dacă s'ar ști că rămân pe aici mai multă vreme, ar putea să fie plasați pe la diferite ferme și moșii. In urma apelului publicat de noi, la Camera de agricultură s'au prezentat un număr destul de mare de cereri de refugiați. Toți aceștia însă vor să fie siguri că nu îi iau numai pentru 2—3 luni, ci pentru un an întreg de muncă. S'au prezentat și proprietari cari vor să dea refugiaților pământul să-l lucreze în parte. Deasemeni sunt locuri la fermele statului și la școlile de agricultură.

Dată fiind această situație, cât și faptul că oamenilor li s'au isprăvit alimentele, precum și nutrețul pentru vite, d. prefect prof. Ilie Ghenadie a hotărât să se ocupe personal de soarta acestor refugiați. Astfel, pe ziua de eri, d-sa a făcut o vizită la barăcile unde sunt încartiruiți. După ce a luat o serie de măsuri, d-sa a dispus manutanței armatei să dea zilnic, câte o pâine în mod gratuit pentru fiecare colonist. Deasemeni a dispus să li se deschidă o cantină care să le servească hrana necesară. Tot d-sa a luat măsuri și cu privire la procurarea de furaje pentru vitele refugiaților. S'au mai pus la dispoziție medici care să viziteze pe cei bolnavi, precum și medici veterinari cari să le vaccineze vitele. Serurile au fost date, tot gratuit, de către Camera de agricultură.

Trebue să mai spunem că refugiații au găsit o largă înțelegere și la d-nii ing. V. Fărcășanu directorul Camerei de agricultură și ing. Emil Negruțiu șeful Serviciului agricol județean, cari și-au luat sarcina unei eventuale plasări pe la ferme și moșii particulare.

In prezent se așteaptă răspunsul Oficiului Național al colonizării. Sarcina de a obține acest răspuns, și-a luat-o d. prefect prof. Ilie Ghenadie.

In urma măsurilor ce s'au luat, cei *181 refugiați din Cadrilater au parte* de o viață mai omenească.

Apărătoare pentru urechi și paturi portative distribuite la Londra

Londra, 25 (Rador). — Ministerul securității interne distribue milioane de apărătoare pentru urechi, care apără timpanele contra presiunii provocate de explozii și ușurează somnul în vacarmul produs de bombardamente.

In curând va începe distribuirea unor paturi portative pentru refugiați, pentruca aceștia să poată dormi în timpul atacurilor aeriene.

Sechestrarea averii lui Rotschild

GENEVA, 25 (Rador). — Corespondentul agenției D. N. B. anunță, după Monitorul Oficial, că președintele tribunalului din Gap (Hautes-Alpes) a pus sechestru pe întreaga avere a lui Maurice Rotschild, refugiat la New-York.

Se știe că la 6 Septembrie, cetățenia franceză a fost retrasă membrilor familiei Rothschild.

In virtutea legii din 23 Iulie 1940, bunurile sechestrate vor fi vândute, iar sumele ce vor rezulta vor fi vărsate la un fond național de ajutorare.

D. Victor Iamandi
fost ministru de justiție
nu poate justifica o sumă de peste 8 milioane lei

COMUNICAT. — Președinția Consiliului de Miniștri comunică:

D. ministru al justiției a comunicat Președintelui Consiliului de Miniștri, primele rezultate ale anchetei făcute la acest departament, asupra întrebuințării fondurilor și a ordonanțelor.

D. Victor Iamandi, fost ministru al justiției figurează cu suma de 8.870.124 lei ridicată fără nici un act justificativ și anume: 5.300.000 lei „cheltueli penale" și 3.570.124 lei din „fondul alegerilor". Aceasta în afară de circa 6 milioane lei pentru care a depus unele acte justificative.

Repartizarea magistraților, avocaților publici și funcționarilor judecătorești din nordul Transilvaniei

Pentru a risipi neliniștile cu privire la situația magistraților, avocaților publici și funcționari judecătorești, din nordul Transilvaniei, deveniți supra numerari, d. Mihail Antonescu, ministrul justiției a dat următoarea decizie în vederea unei repartizări definitive a magistraților, avocaților publici și funcționarilor judecătorești din nordul Transilvaniei:

Art. 1. — Se institue pentru fiecare categorie mai sus arătată câte o comisiune care va examina atât interesele generale ale instanțelor, precum și cele adresate ministerului precum urmează:

Pentru magistrați: Comisia I, convocată pentru ziua de 2 Octombrie 1940, ora 10 a. m. compusă din: Președinte d. D. Gerota, secretarul general al ministerului de justiție. Membrii: d-nii Ioan Papp, primpreședinte la Curtea de Apel Cluj—Sibiu, C. Filipescu, primpreședinte la Curtea de Apel Arad—Oradea, F. P. Avramescu, primpreședinte la fosta Curte de Apel Tg. Mureș, C. C. Pastia, directorul personalului din ministerul justiției.

Pentru avocații publici: Comisia II, convocată pentru ziua de 2 Octombrie 1940 ora 5 p. m. compusă din d-nii: Paul Porumbeanu, președintele consiliului superior al avocaților publici, C. C. Pastia, directorul personalului din ministerul justiției.

Pentru funcționarii judecătorești: Comisia III, convocată pentru ziua de 2 Octombrie 1940, ora 7 p. m. compusă din d-nii: D. D. Gerota secretar general ministerului justiției, Aurel Buta șeful serviciului personalului judecătoresc din acest minister.

Toți cei interesați cari nu au înaintat încă cereri ministerului le vor înainta până în seara zilei de 1 Octombrie 1940.

Deasemeni a fost dată o decizie în acelaș sens pentru notarii publici. Comisia se compune din:

D. D. Gerota secretar general al ministerului justiției, Ion Cosma notar public, președintele Uniunii notarilor publici, C. C. Pastia, directorul personalului din ministerul justiției.

Vase portugheze perchiziționate de vasele britanice

Milano, 25 (Rador.) — DNB transmite: Vaporul portughez „Serpa Pinto", care face serviciul pe linia Lisabona—Rio de Janeiro a fost somat să se oprească, de două vase de războiu britanice, din serviciul de patrulare, la circa 50 mile de litoralul portughez, în direcția Gibraltarului, — anunță „Popolo d'Italia".

Vapoarele portugheze „Cassequet" și „Pungue" au fost perchiziționate în largul oceanului de vasele de războiu britanice. „Popolo d'Italia" anunță din Lisabona că populația capitalei portugheze este puternic indignată de această reluare a controlului britanic făcut în contradicție cu prevederile dreptului internațional.

Ambasadorul Turciei la Roma a sosit la Ankara

ISTANBUL, 25 (Rador). — D. Husein Ragip, ambasadorul Turciei la Roma, a sosit la Ankara pentru a face un raport.

Se crede în cercurile oficiale — scrie corespondentul agenției D. N. B. — că această călătorie este în primul rând în legătură cu acțiunea italiană în Egipt.

Trei tendințe în Franța

Bordeaux, 25 (Rador). — Corespondentul agenției DNB transmite:

D. Adrien Marquet, primarul orașului Bordeaux, fost ministru de interne în cabinetul Pétain, s'a înapoiat la Vichy după o scurtă ședere la Paris.

Ocupându-se, într'un discurs, de situația din Franța liberă și ocupată, d. Marquet a spus în esență următoarele:

Există acum în Franța trei tendințe deosebite. Una din ele reprezintă perseverarea în speranța că victoria va fi câștigată de Anglia. Cei cari nutresc această speranță, vor vedea spulberarea tuturor iluziilor lor.

Al doilea grup îl formează o serie de mici rentieri și de parlamentari intriganți, cari speră că într'o zi totul va fi cum a fost mai înainte.

Al treilea grup se compune din poporul francez, poporul de țărani și de muncitori, cari se așteaptă la schimbări profunde și nu voesc să mai aibă nimic comun cu intrigile trecutului.

D. Marquet a declarat apoi că, după convingerea sa, Anglia este în imposibilitate de a câștiga războiul. In aceste condiții, poporul francez este de acord să pornească cu hotărîre pe singura cale ce se deschide în fața lui, și anume pe calea național-socialismului. Franța de astăzi este în căutarea omului care o va scoate din haosul actual.

Spre blocada Atlanticului de Sud

Newyork, 25 (Rador). — Corespondentul Agenției „D. N. B." transmite:

„New York Times" ar fi aflat în cercurile diplomatice din Washington că marina americană s'ar fi interesat de o bază navală la Freetown, în cazul când s'ar ajunge la un acord permițând marinei americane să se servească de bazele navale engleze.

Ziarul subliniază că, posedând baze la Freetown și în Brazilia, **flota americană ar** fi în stare să realizeze blocada **Atlanticului de Sud.**

MICA PUBLICITATE

Un leu cuvântul. Cel mai mic anunţ 20 lei. Cu litere groase dublu. Adresa la ziar: supliment 5 lei.

FAVORIT CURIER Boy, I, Str. Gen. Praporgescu, primeşte anunţuri pentru mica publicitate a ziarului Dacia, la tariful original.

1. CERERI DE SERVICIU

BUCĂTĂREASĂ PERFECTĂ, cunoaşte bucătăria română şi nemţească, caută angajament. II. Str. Anton Pan 6, uşa 6. 1000

2. OFERTE DE SERVICIU

FATĂ LA COPIL, nemţoaică sau română, se caută imediat. D-na Gropşianu. IV. Bul. Carol 10. 2171

Cooperativa de Consum a Funcţionarilor Publici, I. Str. Palanca No. 2, caută pentru 1 Octombrie un BUCĂTAR SAU BUCĂTĂREASĂ DE RESTAURANT. 2070

Se caută un CROITOR DE DAME, să fie perfect, pentru salonul „Doina", Timişoara I., Strada Dr. Paulescu No. 2. 2270

REFUGIAŢII găsesc plasament prin comitetul de pe lângă Oficiul de Plasare Timişoara I., Str. Eug. de Savoya 11. 000

ABSOLVENT de şcoală comercială, român, etnic, se caută la intreprindere comercială. Oferte detailate sub „Viitor" la ziar. 2170

3. LECŢII ŞI MEDITAŢII

SALA DE SCRIMĂ PELLEGRINI. I. Piaţa Lenau 3, sub Serviciul Tehnic Municipal. Cursuri pentru doamne, domni şi copii. Cea mai bună gimnastică. Zilnic între 15—21. 3137

Asiguraţi-vă existenţa! Şcoala de stenodactilografie BERCZI pregăteşte perfect pentu lucrări de birou şi de bancă sub conducerea unor experţi excelenţi. Inscrieri între 9—12 şi 16—20. IV., Piaţa Küttl 1. 3167

GASIŢI MEDITAŢII inserând câteva anunţuri la mica publicitate a ziarului Dacia.

4. INCHIRIERI

CAUT LOCUINŢĂ de închiriat, 4 camere, pe 1 Noemvrie. De preferinţă singur în casă, în Cetate (Bul. Tache Ionescu) sau Elisabetin. Prof. Topliceanu I., Str. Gh. Lazăr 2. 4000

DE INCHIRIAT: una garsonieră, compusă din 1 cameră cu antreu şi baie, precum şi una locuinţă compusă din 1 cameră, bucătărie, cămară pentru alimente şi baie comună, PENTRU 1 OCTOMBRIE, Str. Oltul No. 41 (colţ cu piaţa Crucii). 4145

5. VANZĂRI ŞI CUMPĂRĂRI

DE VANZARE casă familiară compusă din 2 clădiri, cu mai multe încăperi, grădină cu 80 pomi fructiferi, 800 viţe de vie, etc., etc. Preţ convenabil. FRATELIA, Str. XII. No. 26 (3 minute dela tramvai). 5166

DE VANZARE LOT DE CASĂ în Elisabetin Adresa la ziar. 5159

6. DIVERSE

SCHIMBURI DE CASE se mijlocesc prin mica publicitate a ziarului Dacia. 3000

Necesitatea reorganizării poliţiei de moravuri

Pentru stârpirea unui flagel social care a luat proporţii catastrofale

Timişoara, 21 — A fost o vreme când în fiecare oraş, exista o poliţie de moravuri şi când moralitatea era alta decât cea de astăzi, adecă mai sănătoasă şi mai sănătoasă era şi populaţia.

In acele vremuri, trebue să recunoaştem, numărul prostituatelor era cu mult mai mic ca cel de astăzi şi toate erau cunoscute organelor sanitare. Acestea, cu concursul poliţiei de moravuri, le identificau repede, le triau, iar pe cele cari rămâneau ca să-şi exercite legal profesiunea, le obligau să se prezinte regulat la vizitele medicale.

Astăzi — la Timişoara de pildă — numărul femeilor de moravuri uşoare este extrem de mare şi numai foarte puţine sunt legal recunoscute de către organele sanitare. Restul, cam de 4—5 ori mai multe, practică prostituţia în mod clandestin, nu sunt, adecă, ţinute în evidenţă de Serviciul sanitar şi nu se prezintă la vizita medicală.

Deosebirea între eri şi astăzi este deci considerabilă. In trecut erau mai puţine prostituate şi toate ţinute sub control medical. In felul acesta, cele cari se îmbolnăveau, erau repede descoperite şi internate în spital. Acum numărul lor este de zece ori mai mare, din care numai o mică parte sunt ţinute sub control. Celelalte locuesc în case particulare, se plimbă libere pe străzile oraşului, apar şi dispar, acostează bărbatii în chip destul de ruşinos şi fac victime. Da, fac victime, căci nefiind ţinute sub controlul medical, când se îmbolnăvesc se tratează singure superficial şi rămân în permanenţă bolnave, focare primejdioase ale sănătăţii publice.

Este adevărat că în trecut când lupanarele erau tolerate legal, era mai rău pentru fete, deoarece le exploatau patronii, îmbogăţindu-se, iar pe fete aruncându-le în stradă când ajungeau adevărate epave omeneşti. Din această pricină au şi fost desfiinţate lupanarele, în cari, poliţia de moravuri nu tolera, sub niciun motiv accesul elevilor de liceu, a copiilor sub 16—17 ani în genere.

Acum când aceste nenorocite sunt lasate să se plimbe libere şi să-şi caute clientela pe străzi, nimeni şi nimic nu le împiedecă de a duce în locuinţa lor particulară tineri de orice vârstă, cărora, de cele mai multe ori, le lasă triste amintiri de cari nu mai scapă tot restul vieţii.

La toate acestea se mai adaugă profunda jicnire pe care aceste fete o aduc moralei publice. Nu odată s'a întâmplat ca locatarii unui imobil în care locuesc câte 2—3 fete de moravuri uşoare, să se arate profund scandalizaţi de acel dute- vino al clienţilor ce trec prin camerele fetelor. De acest spectacol nu sunt scutiţi nici copiii.

Iată avantajul şi desavantajul între eri şi astăzi, din punct de vedere al moralităţii publice. Din punctul de vedere al sănătăţii publice, desavantajul este catastrofal. Statisticele sanitare ne arată că, cu toate nouile metode de tratare a bolilor venerice, numărul celor cari suferă de acest flagel social, în ultimii 20 ani a crescut în mod considerabil.

Cine vrea să se convingă de toate acestea n'are decât să facă o plimbare, seara, pe străzile oraşului nostru. Se va îngrozi de numărul mare al femeilor de moravuri uşoare apărute în vremea din urmă. Le-a făcut, fireşte, mizeria.

Dar şi mai edificatoare este o raită pe la cabinetele medicilor specialişti în boli venerice. Este imens de mare numărul suferinzilor şi suferindelor cari bat la uşa acestor cabinete.

Cu drept cuvânt, prostituţia a luat proporţii îngrijorătoare şi ea pune, conducătorilor statului, o gravă problemă de ordin social, care se cere urgent rezolvată.

Latura cea mai gravă a acestei probleme o constitue prostituţia clandestină, care s'a întrodus şi în localurile publice de cea mai bună condiţie din oraşul nostru. Toate cafenelele şi străzile sunt pline de femei de moravuri uşoare, pentru cari noi avem toată compătimirea dar pe cari le socotim extrem de primejdioase pentru sănătatea şi moralitatea publică.

Ca primă măsură, se impune reînfiinţarea şi reorganizarea poliţiei de moravuri care să colaboreze cu organele sanitare, dacă nu la stârpirea, cel puţin la reducerea proporţiilor acestui flagel social, pe care îl constitue mai ales prostituţia clandestină.

Dealtfel, după câte suntem informaţi, această poliţie s'a şi reînfiinţat ca un serviciu în cadrele Chesturii de poliţie. Până în prezent însă, acest serviciu, al poliţiei de moravuri, nu se compune decât din şeful serviciului, un comisar căruia nu i s'a dat nicio atribuţie încă.

Evident, odată cu stârpirea prostituţiei clandestine, se impun şi măsuri pur de ordin social. Adecă aceste femei să fie reeducate, să li se dea alte posibilităţi de existenţă. Numai astfel vor putea fi redate societăţii.

SPORT

Rezultatele Diviziei B.

RAPID—C. A. M. T. 2:0 (0:0).

Matchul s'a soldat cu victoria favoriţilor, cari totuşi au desiluzionat prin jocul lor rudimentar. Goalurile au fost marcate de Haas şi Eichler din 11 metri.

CHINEZUL— S. S. M. R. 3:1 (0:0).

Chinezul a câştigat pe merit, căci a fost mai mult în atac. Au marcat Monyak (2) şi Wilhelm pentru Chinezul şi Weiss pentru oaspeţi.

VULTURII—C. F. R. SEVERIN 3:2 (3:0).

Lugoj: Oaspeţii au jucat obosiţi căci nu au găsit loc la hotelurile din Lugoj. Totuşi Vulturii s'au comportat bine numai în parte. Au marcat în ordine: Maier (V), Ivanici (V), Felecan (S), Cozma (S) şi Hambalko (V).

CRIŞANA CFR—ELECTRICA 2:1 (0:1).

Arad: Timişorenii, dupăce au dominat categoric în prima repriză au pierdut matchul deoarece au jucat increzuţi după pauză. Au marcat Pantea, respective Bugariu II (2).

CLASAMENTUL:

Rapid	2	2	—	—	5	1	4
Chinezul	2	1	—	1	4	4	2
Crişana	2	1	—	1	3	5	2
Vulturii	2	1	—	1	5	8	2
Electrica	2	1	—	1	6	4	2
CFR Severin	2	1	—	1	6	4	2
SSMR	2	1	—	1	7	5	2
CAMT	2	—	—	2	2	7	0

ALTE REZULTATE:

Progresul—Vulturii 3:2 (3:0).
Patria—Iuventus 4:0 (2:0).
C. F. R.—Banatul 7:0 (?:0).
Victoria—Fortuna 2:1 (1:0).
Vulturii pitici—Progresul pitici 4:1 (3:0).
Chinezul—CMT juniori 5:3 (4:1).

ARAD:

S. G. A.—Inţelegerea 2:2 (1:0).
C. A. A.—Olimpia 3:0 (2:0).
AMRA—Unirea 2:2 (1:0).
Transilvania—Tricolor 2:1 (1:0).

INFORMAȚIUNI

Calendar

MIERCURI, 25 SEPTEMBRIE

Ortodox: Cuvioasa Eufrosina și Cuviosul Pafnuție (tatăl ei) († 410).

Farmacia de serviciu: Circ. I: Götz, Piața Brătianu; Circ. II: Maszalits, Piața Badea Cârțan 8, și Zeiner, Str. Ștefan cel Mare 27; Circ. III: Roxin, Piața Axente Sever; Circ. IV: Steaua, Piața Drăgălina 4.

PROGRAMUL CINEMATOGRAFELOR

Capitol: „S. O. S."

Scala: „Clubul Aristocraților".

Corso: „Senorita".

Apollo: Anton cel groaznic".

— **O intervenție a Asociației proprietarilor de case din Timișoara.** D. dr. Pompiliu Ciobanu, președintele Asociației proprietarilor de case din localitate, atât în numele acestei asociații cât și în calitatea d-sale de proprietar de casă, a făcut o intervenție pe lângă primăria municipiului, în legătură cu noul Regulament al trotuarelor. Plecând dela faptul că în noul regulament au fost omise unele drepturi câștigate ale proprietarilor de case, d-sa a cerut să se introducă următoarele complectări la art. 4: „Proprietarul unui imobil încărcat odată cu cotizația construirii unui trotuar nou, să nu mai fie obligat la cheltueli sub acest titlu timp de 25 ani, să nu fie obligați a suporta cheltuelile de construcție a trotuarelor peste o lățime de 2 metri, iar costul trotuarelor executate să se poată plăti în bani gata și în 20 rate simestriale egale".

— **LA „CAPITOL, cât ține timpul frumos, programul s'a schimbat. La ora 6 se rulează în sală, iar la ora 9 în grădină.**

— *MULȚUMIRILE UNUI INVĂȚĂTOR REFUGIAT DIN BASARABIA. Eri am primit la redacție vizita d-lui Ion Mariș, învățător refugiat din Basarabia și repartizat în comuna Calacea din județul nostru. D-sa ne-a vorbit despre urgia care a dat peste frații noștri din Basarabia, cari în momentul când s'au refugiat în patria mamă și-au lăsat dincolo întreg avutul, toată agoniseala unei vieți de muncă, neputând să-și ia nici măcar hainele, precum și despre primirea cu adevărat frățească ce i-au făcut-o, d-sale și familiei, funcționarii comunei Călacea. D-sa și-a încheiat dureroasa poveste, rugându-ne să facem loc, în coloanele gazetei, mulțumirilor pe care se simte dator a le aduce d-nei Galena Sârbovanu și păr. Dimitrie Anghel cari au luat inițiativa și l-au ajutat să-și refacă căminul cu toate cele necesare. I-am ascultat ruga cu bucuria pe care ți-o dă o faptă frumoasă și care poate fi o pildă și pentru alții.*

— **DR. CASIU DOBRIN,** desconcentrat, **continuă biroul advocațial. I, Lonovici 1.**

— Accident de circulație. Marți pe la orele 7 seara, pe str. Ștefan cel Mare, tramvaiul Nr. 30, condus de vatmanul Ioan Maghet, s'a ciocnit cu căruța săteanului N. Magoș din comuna Chevereșul-Mare. Ambele vehicule au suferit mici stricăciuni.

— **Examenele pentru obținerea titlului de capacitate profesională.** Camera de Muncă din localitate aduce la cunoștința celor interesați că examenele pentru obținereacărților de capacitate profesională se vor ține după cum urmează: Calfe electricieni, în zilele de 25 și 26 Septembrie a. c. la Intreprinderile Electromecanice Timișoara, II., Piața Coronini No. 2. Calfe și meșteri curelari, în zilele de 26, 27, 28 și 30 Septembrie a. c. la firma Iorgovici din Timișoara, I., Str. Eug. de Savoya. Calfe și meșteri tăbăcari în ziua de 24 Septembrie a. c. la firma Theodorovici Milan Timișoara, II., Str. Timocului No. 13. Calfe și meșteri vulcanizatori în ziua de 26 Septembrie a. c. la firma Vinzenti Timișoara, I., Piața Luther No. 1. Calfe și meșteri sobari teracotiști în ziua de 26 Septembrie a. c. la Liceul Industrial Timișoara, I., Piața Huneade. Calfe și meșteri strungari, raboteuri în zilele de 24, 25, 26 și 27 Septembrie a. c. la Liceul Industrial Timișoara, I., Piața Huneade. Cei interesați se vor prezenta la datele menționate mai sus, conform citațiilor primite. Toți aceia cari au depus la Camera de Muncă cărțile de calfă, certificatele de practică și brevetele industriale să se prezinte la Camera de Muncă, Bulv. Regina Maria No. 7, pentru a și le ridica. Cei cari n'au plătit la Casa de Asigurări Sociale taxa de lei 50, 300 sau 500, o vor plăti și vor aduce cu ei aceste chitanțe.

CONVOCARE

Domnii acționari a societății Albert Böhm Coloniale S. A. Timișoara IV, str. Fröbl 49 sunt rugați a se prezenta la adunarea generală extraordinară, depunând acțiunile lor la casa Societății cu 8 zile înainte adunării, în ziua de 6 Octombrie 1940 spre a decide asupra ordinei de zi.

1. Deschiderea și constituirea Adunării Generale Extraordinară.
2. Raportul Consiliului de administrație.
3. Modificarea statutelor.
4. Descărcarea Consiliului de administrație.
5. Descărcarea Comitetului de cenzori.
6. Alegerea Consiliului de administrație și a Comitetului de cenzori.
7. Eventuale propuneri.

— **Muncitor ucis de un automobil condus de un șofer beat.** In comuna Sânnicolaul-Mare, s'a petrecut eri o tragică nenorocire, care a fost provocată de automobilul Nr. 1784 Tmș., condus de șoferul Obradoc Svetislav. In dreptul spitalului local, acest șofer a călcat cu automobilul pe muncitorul Francisc Bohn de 43 ani, omorându-l pe loc. Șoferul a fost arestat. S'a constatat că el a făcut popasuri pe la mai multe cârciumi și că în momentul accidentului el era turmentat de beutură.

— **Inceperea examenelor de corigență, absolvire și admitere la Cursul profesional pentru ucenice (fete) din Timișoara.** Direcțiunea Cursului profesional pentru ucenice aduce la cunoștința patronilor și ucenicelor interesate, că examenele de corigență vor avea loc în ziua de 26 Septembrie 1940 ora 16, conform programului afișat. Examenele de absolvire vor avea loc în ziua de 27 Septembrie ora 9 dimineața, iar examenele de diferență resp. admitere vor avea loc la 30 Septembrie ora 16. Elevele pentru examenul de diferență vor fi examinate la obiectele: contabilitate, materiale și desen.

— **Toți pensionarii refugiați** dela administrațiile financiare a județelor cedate din Transilvania și Dobrogea cari s'au stabilit în județul Timiș-Torontal vor depune la administrația de încasări și plăți a județului Timiș-Torontal o cerere prin care să solicite transferarea pensiei în acest județ care cerere trebue să cuprindă numărul de ordine din carnetul de pensie, numărul deciziei, categoria pensiei, numele și pronumele citeț precum și domiciliul exact unde s'au stabilit. Depunerea cererilor trebue să se facă până la data de 31 Septembrie a. c. Acei pensionari cari au depus deja cereri dar nu au menționat toate datele arătate mai sus se vor prezenta la Biroul Pensiilor pentru complectarea cererei. Pensionarii cari au depus sau vor depune cererile vor primi drepturile pe luna Septembrie a. c. odată cu pensionarii acestui județ.

— **Dr. T. DEJEU,** desconcentrat, consultă pentru boli chirurgicale și ginecologice, orele 3—5 și 7—8. **Piața Libertății Nr. 2. Tel. 23-15.**

O scrisoare a d-lui general I. Antonescu adresată d-lui gen. R. Modreanu

București, 25 (SIR.) — La cererea de demisie ce d. general Modreanu Rodrig a înaintat-o pe ziua de 16 Septembrie 1940, președintele consiliului de miniștri d. general Antonescu, Conducătorul Statului a binevoit a răspunde următoarele:

„Domnule general,

Luând cunoștință de motivele invocate, am aprobat demisia dv.din funcția de prefect al poliției Capitalei. Pentru serviciile aduse în postul de mare răspundere ce v'a fost încredințat, vă rog să primiți mulțumirile mele.

Conducătorul Statului, general Antonescu".

Stroboscopul în serviciul progresului

Tehnica stă azi sub semnul sporirii randamentului. Tot mai mari viteze, mai mari manifurații se cer dela mașini și aparate. Este necesar să se poată observa precis mișcările de acest fel. La mișcările periodice, cum sunt rotațiile, oscilațiile etc. se folosește procedeul stroboscopic. Din toată mișcarea se observă totdeauna numai câte un fragment luminat prin „fulgere de lumină" de durată scurtă. Dacă s'ar lovi mereu aceeaș fază a mișcării periodice, atunci obiectul ar părea imobil. Dacă dimpotrivă fragmentul se ia progresiv atunci observatorul vede obiectul în mișcare lentă.

Pe baza acestei idei lucrează stroboscopul luminos construit de către institutul de cercetări AEG. Ca sursă de lumină servește o lampă de mercur cu presiune înaltă.

Aprinderea acestei lămpi cu iuțeala și preciziunea necesară se face printr'un întrerupător tubular. Cel mai important tub, Thyratromul cu hidrogen, s'a construit special pentru acest stroboscop. Fulgerările sunt atât de luminoase, încât mișcarea se poate observa bine și la lumina zilei, ba se poate chiar fotografa.

Aparatul este folosit mai ales pentru studierea organelor de mașini în rotație sau oscilație rapidă, de exemplu angrenaje, războae de țesut etc. și el face astfel servicii excelente progresului tehnic.

In sfârșit, îi e dată Timișoarei posibilitatea de a avea un liceu industrial de fete

TIMIȘOARA, 25. — După cum suntem informați dela Inspectoratul școlar al ținutului, ministerul Educației Naționale a admis — după cum s'a publicat în numărul precedent al acestui ziar — transferarea la Timișoara al Liceului industrial de fete din Ordea.

Vor putea funcționa din toamna acestui an cel puțin clasele de I—V inclusiv, iar în caz de înscrieri suficiente, e dată posibilitatea obținerii aprobării de funcționare și pentru restul claselor, adecă VI, VII, VIII.

Considerăm un interes național îndreptarea româncelor spre această școală, singurul drum prin care se vor putea ocupa — într'o ramură mănoasă și onorabilă — locurile ce ni se cuvin și în măsura în care ni se cuvin.

Ne credem îndreptățiți a anunța tot cu această ocazie, că este foarte probabilă redeschiderea cursului normal la fosta Școală de Menaj, curs pentru care cei interesați vor putea cere prenotări la Școala de Gospodărie urbană din Timișoara.

Repetăm avizul de ieri, prin care se comunica deasemenea posibilitatea dublării cursului superior la liceul „C. D. Loga" din Timișoara și „Moise Nicoară" din Arad, clasele urmând a se deschide în dată ce numărul celor prenotați va putea fi un indiciu pentru aceasta.

ULTIMA ORA

Generalul de Gaulle a atacat Dakar-ul în fruntea unei escadre engleze

Guvernatorul portului a respins ultimatum-ul dat de acesta

Ca măsură de represalii francezii au bombardat Gibraltarul. Declaraţiile d-lui Baudoin

Londra, 25 (Rador.) — Postul de radio Londra a anunţat Luni seara următoarele: Generalul de Gaulle a sosit în largul portului Dakar astăseară cu o escadră britanică, transportând trupe engleze. El a adresat autorităţilor franceze din Dakar un ultimatum, ordonându-le să predea oraşul.

Ultimatum-ul a fost respins şi escadra britanică a deschis focul asupra Dakarului.

*

Vichy, 25 (Rador.) — După ştiri sosite dela Dakar, escadra engleză care atacă oraşul este compusă din două cuirasate, patru crucişetoare, mai multe torpiloare şi şase crucişetoare auxiliare.

Pe de altă parte se anunţă că vasele de războiu britanice au deschis focul contra coastei franceze dela Dakar la ora 14,5, imediat după ce guvernatorul general. Boiasson a încunoştiinţat pe generalul de Gaulle că-i respinge ultimatum-ul.

Vichy, 25 (Rador.) — In legătură cu ultimatum-ul adresat de generalul de Gaulle autorităţilor din Dakar, ministrul de afaceri străine comunică: Se putea presupune că fostul general de Gaulle a trecut pe pământul Angliei numai spre a continua lupta împotriva foştilor noştri inamici.

Faptele arată că nu este vorba de aşa ceva: fostul general de Gaulle conduce forţe streine spre a ataca pe compatrioţii săi. Acei dintre francezi care mai şovăiau să considere pe fostul general de Gaulle ca trădător, au de aci înainte ochii deschişi.

Berna, 25 (Rador.) — DNB transmite: Târziu, în cursul nopţii de Luni spre Marţi, s'a anunţat la Vichy, că 120 avioane franceze, staţionate în Maroc, au bombardat Gibraltarul ca măsură de represalii împotriva atacului britanic contra Dakarului.

Până Marţi dimineaţa nu s'a aflat la Vichy dacă englezii au debarcat la Dakar.

Se crede la Vichy, că Anglia are intenţia să întreprindă o acţiune serioasă împotriva coloniilor franceze din Africa.

Berna, 25 (Rador.) — Stefani transmite: D. Baudoin, ministrul afacerilor străine vorbind ziariştilor asupra gravei agresiuni britanice la Dakar, declară: Acest gest criminal a fost precedat de unele indicii. Acum două zile, un convoiu francez de aprovizionare a întâlnit în Atlantic unităţi britanice care au dat ordinul să se întoarcă din drum. Vapoarele franceze nu au tras. Astăzi, englezii au deschis focul.

Englezii se acoperă cu drapelul fostului general de Gaulle, dar actul lor de astăzi întrece atacul dela Mers El-kebir, când se putea pretinde că vapoarele franceze s'ar putea alătura flotelor italiană și germană. Englezii nu se puteau teme de nici o ameninţare la Dakar, unde nu sunt decât forţe franceze. Aşa dar, numai lăcomia colonială şi intenţia de a distruge imperiul colonial francez a împins Marea Britanie să săvârşească acest nou atentat.

*

Geneva, 25 (Rador.) — DNB anunţă că în portul Dakar se aflau ancorate şase vapoare franceze de războiu, sosite de curând acolo. Printre ele erau şi crucişetoarele „Montcalm", „Georges Leygues" şi „Gloire".

Se ştie că escadra britanică, care a atacat Dakarul, cuprindea două cuirasate, patru crucişetoare, mai multe distrugătoare şi şase vapoare de transport şi crucişetoare auxiliare.

*

Vichy, 25 (Rador.) — Mareşalul Petain a adresat d-lui Boisson, înaltul comisar al guvernului la Dakar următoarea telegramă:

„Franţa urmăreşte cu emoţie şi încredere rezistenţa ce opuneţi trădărei partizanilor şi agresiunii britanice. Sub înalta dv. autoritate, Dakarul dă exemplul curajului şi al fidelităţii. Toată metropola este mândră de atitudinea dv., precum şi de atitudinea hotărâtă a trupelor ce comandaţi.

Vă felicit, exprimându-vă toată încrederea mea".

Cum a fost scufundat vasul francez „Bretagne"

Nework, 25 (Rador) — DNB: Pe bordul vaporului american „Exeter" a sosit aci locotenentul francez Sincard, care a fost ofiţer pe vaporul „Bretagne", când acest vas a fost atacat de englezi la Oran. El declară că englezii au deschis focul în condiţiuni condamnabile, dela distanţa de 7 mile, fără preaviz, atacând pe francezi pe neaşteptate, aceştia nefiind pregătiţi de luptă.

Vasul „Bretagne" a fost scufundat în scurt timp, fiind lovit de numeroase proectile.

S'a primit demisia d-lui Ion Marin Sadoveanu

Bucureşti, 25 (SIR) — D. Ion Marin Sadoveanu, şi-a prezentat demisia din funcţiunea de director general al teatrelor naţionale, operelor române şi spectacolelor, din ministerul educaţiei naţionale, cultelor şi artelor. Demisia i-a fost primită.

Comemorarea legionarilor căzuţi

şi felul cum s'au desfăşurat solemnităţile dela Bucureşti, Predeal, Râmnicul-Sărat şi Vaslui subliniată de presa germană

BERLIN, 25 (Rador). — „Frankfurter Zeitung" apărut Duminecă, publică un articol intitulat: „Conducătorul Statului şi Garda de Fier", în care analizează compoziţia noului guvern, scoţând în deosebi în evidenţă importanţa poziţiei pe care o are în noua formaţie guvernamentală d. Horia Sima, ca vice-preşedinte al consiliului şi Comandant al Mişcării Legionare, făcând astfel legătură între Stat şi Mişcare."

Autorul remarcă deasemeni declaraţia d-lui general Antonescu, cu privire la garantarea actualelor graniţe ale României de către puterile Axei.

*

BERLIN, 25 (Rador). — Presa berlineză publică lungi reportagii despre felul cum a fost sărbătorită în România memoria legionarilor căzuţi pentru Neam, după împuşcarea lui Armand Călinescu. „In zorii zilei de Dumineca, scrie „Deutsche Allgemeine Zeitung", zi declarată de d. Horia Sima, Comandantul Gărzii de Fier, şi vicepreşedinte al Consiliului de Miniştri, ca zi comemorativă pentru legionarii omorâţi de fostul regim în lupta pentru o Românie nouă, se vedeau la Bucureşti coloanele de cămăşi verzi care mergeau în marş în perfectă ordine şi cântând vechile lor cântece de luptă, către locul solemnităţii. In toate oraşele româneşti, dar mai ales la Bucureşti, Predeal, Râmnicul Sărat şi Vaslui, comemorările au luat înfăţişarea unei impresionante mărturisire de credinţă pentru noua Românie".

„Berliner Börsen-Zeitung" scrie: „România a comemorat Duminecă în toate oraşele ţării pe luptătorii căzuţi ai Mişcării Legionare. In Bucureşti, depunerea coroanelor a luat forma unei puternice manifestaţii a Mişcării de înoire a României. Sub conducerea Comandantului, d. Horia Sima, aproape 4000 legionari au pornit în marş spre Cotroceni, unde şi-a găsit sfârşitul Armand Călinescu şi unde au fost împuşcaţi fără judecată cei 9 legionari care îl pedepsiseră."

Anchetarea neregulilor semnalate la Direcţia generală PTT

BUCUREŞTI, 25 (SIR.) — D. general Cătoiu Ştefan demisionând din postul de director general al PTT, a fost numit în locul său d. colonel Teodorescu Gheorghe.

D-nii ing. I. Constantinescu, subdirector general PTT, ing. Tănăsescu Tudor, directorul direcţiei tehnice, Ilarie Măneanu, directorul direcţiunii contabilităţii şi ing. Emil Geles, inspector general au fost suspendaţi din serviciu pe data de 23 Septembrie a. c., pentru a facilita anchetarea neregulilor semnalate ministerului, în legătură cu Direcţia generală.

Pentru anchetarea acestor nereguli s'a instituit o comisiune de anchetă compusă din d-nii: ing. g-ral I. Mihalache, preşedinte, prof. univ. Mihail Ghermănescu, inspector general de control Petre Durma şi inspector special Nicolau, din ministerul finanţelor.

Legăturile italo-române

O precizare care va curma denigrările

Unele ziare şi posturi de radio streine emit păreri tendenţioase cu privire la legăturile italo-române.

Oficinile amintite îndrăznesc să pună atare afirmaţii, într'o măsură oarecare, chiar sub egida d-lui Mussolini.

Pentru a curma aceste procedee şi pentru a pune capăt seriei de denigrări repetate pe aceiaşi temă, răspundem, de astădată, cu însăş cuvintele conducătorului guvernului italian, rostite la 16 Septembrie 1928.

Italienii şi românii, afirmă d. Mussolini, sunt „două popoare unite prin originea lor comună, prin tradiţiile comune şi prin stătea afinităţi de lupte şi de sacrificii, mai cu seamă în ultima perioadă a istoriei lor.

Dacă Columna Traiană, care se ridică în mijlocul urbei, e o mărturie a vestigiilor indestructibile române în Orient: Lupoaica Capitolină, aşezată în centrul vechiului Bucureşti, atestă dragostea filială cu care aceşti glorioşi urmaşi privesc acum şi todeauna spre marea mamă latină.

Epopeia eliberării naţionale trăită de România, conservând prin secole şi cu toate vicisitudinele caracterului latinităţii sale, şi azi umple de orgoliu fratern pe români.

Şi Italia e mândră să aducă aminte că, şi pe timpul creierii risorgimentului său, şi-a îndreptat gândul spre soarta naţiunii române, a cărei renaştere, aproape contemporană, se făuria.

Ultimul mare război, aşezând România în flanc cu Italia a pecetluit şi mai mult amiciţia lor.

„Alte comentarii sunt de prisos".

Tip. Timişoara-er Zeitung Redactor responsabil: ŞT. GERMAN